

Kalaallit Nunaani kræftimik eqqugaasunut sungiusaqqittarfimmik pilersitsinissamut siunnerfilinnik iliuusissanik pilersaarusiornissaannik Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA16-imi peqquneqarnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit)

Saqqummiussissut

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq Doris Jakobsen)

Siullermeerneqarnera

Siunnersuut pillugu Naalakkersuisut sinnerlugit qjavunga.

Inuit inuunermut navianartorsiortitsisumik nappaatillit paaqqutarineqartariaqartut nipaallisaavigneqartariaqartullu tassaapput innuttaasuni qajannarnerpaasunut ilaasut. Nipaallisaaneq piginnaangorsaqqinnerlu Naalakkersuisut immikkut isiginiarpaat. Nipaallisaanermi piginnaangorsaqqinneq nappaateqaraluarluni inuussutissarsiutaasimasumik tigungminniinnarnissamut imaluunniit uteqqinnissamut ikorfartuinertut taaneqarsinnaavoq.

Inunnut toqussutaasinnaasunik nappaammik suussusersinermi nipaallisaaneq piginnaangorsaaqqinnerlu aallartittassaaq. Suliniutit ataqtigiissillugit aamma isigineqassapput, pissutigalugu piginnaangorsaqqiinerup ukkanneqarnerani nappaat ajorunnaarsinneqarsinnaangippat nipaallisaanerup annerusumik ukkanneqarneranik arriitsumik taarseriartuaarneqartarmat. Akerlianillu soorlu assersuutigalugu kræftimik napparsimasut aniguisinnaasut pillugit piginnaangorsaqqiineq ukkanneqassaaq.

Aallarniutigalugu pingaaruteqarpoq aalajangiutissallugu, piginnaangorsaqqiineq Namminersorlutik Oqartussat Kommunillu akornanni avinneqarnikummat. Piginnaangorsaqqiineq oqaasiuvoq nutaaq, inatsisitigut inissinnikuunngitsoq.

Piginnaangorsaqqiineq peqqinnissaqarfimmit nukittorsarneqarpoq. Piginnaangorsaqqinneq sammineqarlualereerpoq, anaartoornikunullu piginnaangorsaqqinnissamut neqerooruteqartoqartarnissaa pilersaarutaavoq. Taakkunani piginnaangorsaqqinneq assersuutigalugu namminneq nerisaleqqinnermik imaluunniit namminneq innartaleqqinnermik kinguneqarsinnaavoq. Neqeroorutikkut taamaammatt eqqugaasut inuttut eqqiluisaarnissaminnut allanik ikiorteqarpallaaratik isumagisinnaalissapput, tamannalumi amerlanerit tamanna kissaatigisarpaat. Tamanna nunap immikkoortuinut telemedicin ikiortigalugu neqeroorutitut pilersaarutaavoq.

Inunnut toqussutaasinnaasunik innuttaasunut nappaatilinnut piginnaangorsaqqinnermik peqqinnissaqarfik siunissamut ersarissumik anguniagaqarpoq. Qulakkeerniarneqarpoq napparsimasut inuunermi navianartorsiutaasumik nappaatillit aqqissuussamik utikattumillu piginnaangorsaqqinneqartarnissaannik pisariaqartitaat aallaavigalugit neqeroorfigineqartassasut. Inunnut navianartorsiutaasumik nappaatilinnut kommunit piginnaangorsaqqinnissamut neqerooruteqanngillat.

Naalakkersuisut nassuiaammik suliaqarput ”Inunnut toqussutaasinnaasumik napparsimasunut suliniuteqarnek piginnaangorsaqqiiniarluni nipaallisaaniarlunilu (nipaallisaalluni iliuuseqarnek) periarfissat”-ni siunissami piginnaangorsaqqiinissamut nipaallisaanermullu suliniutissat sinaakkutissaat tassani nassuiarneqarput. Nassuiaat ukiaq manna tamanut saqqummiunnissaanut naatsorsuutigineqarpoq. Kræftertunuinnaangitsoq aammali innuttaasunut navianartorsiutaasumik nappaatilinnut tamanna tunngassaaq. Ullumikkulli peqqinnissaqarfinni piginnaangorsaqqinnermik sulisussat killeqarput. Sulisussat killeqarneri peqqutigalugit neqeroorut tunngaviusumik kræftertunuinnaq maanna atuutsinneqarpoq.

Kræfti pillugu pilersaarummi siornatigut allaaserineqareersutut piginnaangorsaqqinneq inuit ataasiakkaat pisariaqartitaannut tulluarsarneqassaaq. Allat taamatut eqqugaasimasut ilagalugit suleqatigalugillu piginnaangorsaqqinneq pissarsiaqarfiunerusarmat ilumoorpoq, neqeroorulli sapinngisamik innuttaasut angerlarsimaffiisa ulluinnarnilu atugaannut qanittuussaaq.

Naalakkersuisut qularinngilluinnarpaat Naalakkersuisut kommunillu akornanni suleqatigiinneq nukittorsarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq, taamaasilluni kræftimik napparsimalersunut ataqatigiittumik qulakkeerinnittoqarniassammat. Naalakkersuisut innuttaasup angerlarsimaffiata qanittuani neqeroorutit pitsaangorsarnissaat eqqarsaatigeqqaat nunap ilaani qitiusumik sullissivimmik pilersitsinngikkaluarluni.

Naalakkersuisut ilisimalluarpaat piginnaangorsaqqinnermut ullumikkut neqeroorutit ataqatigiippiangitsut tamarmillu pisariaqartitaannut naammannatik. Tamanna ”Inunnut toqussutaasinnaasumik napparsimasunut suliniuteqarnek piginnaangorsaqqiiniarluni nipaallisaaniarlunilu (nipaallisaalluni iliuuseqarnek) periarfissat” saqqummiunneranut tunngaviulluinnarpoq.

Taamaasillugu siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa Naalakkersuisut inassutigaat.